

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Milana Moravu v právnej veci žalobcu : **J. K.**, bytom C., Z., zast. JUDr. F. V., advokátom, B., proti žalovanému : **Poľovnícke združenie K.**, so sídlom Z., zast. PhDr. Mgr. P. R., PhD., advokátom, B., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a to rozhodnutia členskej schôdze žalovaného Č. p. K-31/2010 zo dňa 30. októbra 2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/3/2011-44 zo dňa 27. apríla 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/3/2011-44 zo dňa 27. apríla 2011, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zrušil uznesenie členskej schôdze Poľovníckeho združenia K. Č. p. K-31/2010 zo dňa 30.10.2010 a konanie zastavil podľa § 250j ods. 3 O.s.p.

Zároveň krajský súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sčasti náhradu trov konania vo výške 458,73 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a vo zvyšku náhradu trov konania žalobcovi nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že rozhodnutie poľovníckeho združenia o vylúčení žalobcu z PZ je rozhodnutím o právach a povinnostiach tohto člena ako fyzickej osoby, pričom dôvodom jeho vylúčenia bolo hrubé porušenie povinnosti člena PZ, ktorého sa však podľa opisu skutkov č. 1 až 5 mal žalobca dopustiť v postavení poľovníckeho hospodára. Postavenie poľovníckeho hospodára je vymedzené v § 19 zákona o poľovníctve, pričom táto funkcia má verejno-právnu povahu a jej vznik, zánik a kompetencie sú upravené v zákone o poľovníctve. Z ust. § 76 ods. 2 zákona o poľovníctve vyplýva, že poľovnícky hospodár ak neplní povinnosti podľa § 19 ods. 9 alebo iné povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo vykonáva činnosti, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom sa dopustí priestupku. Orgánom príslušným na prejednanie priestupku je obvodný lesný úrad v ktorého územnej pôsobnosti bol priestupok spáchaný (§ 76 ods. 3 zákona o poľovníctve). Z ustanovenia § 20 ods. 1 Stanov SPZ vyplýva, že žalovaný môže uložiť členovi poľovníckeho združenia, ktorý porušil povinnosti vyplývajúce z členstva PZ kárne opatrenie podľa písm. d/ - vylúčenie z PZ, nemal však kompetenciu rozhodnúť o tom, či boli jeho členom, ktorý bol v postavení poľovníckeho hospodára porušené predpisy ukladajúce mu povinnosti podľa zákona o poľovníctve. Z ust. § 76 ods. 3 zákona o poľovníctve vyplýva, že kompetencia pre posúdenie porušenia povinností a vydanie rozhodnutia v prípade nesplnenia povinností poľovníckeho hospodára bola zverená obvodnému lesnému úradu. Takéto rozhodnutie o porušení povinností žalobcu v postavení poľovníckeho hospodára nebolo príslušným obvodným lesným úradom vydané a pokiaľ žalovaný rozhodol o vylúčení žalobcu a o porušení týchto povinností žalobcu v postavení poľovníckeho hospodára chýbala mu na vydanie takéhoto rozhodnutia právomoc. Do kompetencie poľovníckeho združenia podľa stanov patrí ukládanie kárnych opatrení za porušenie povinností v stanovách. Nepatrí však do jeho kompetencie uloženie kárneho opatrenia za porušenie povinností poľovníckeho hospodára. Pokiaľ si teda žalovaný prisvojil právomoc správneho orgánu rozhodovať a de facto sa správal ako správny orgán, krajský súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na preskúmanie napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu podľa piatej časti O.s.p. Súd preto neprihliadol k námietke žalovaného nedostatku právomoci Krajského súdu v Banskej Bystrici na preskúmanie predmetného rozhodnutia v konaní podľa piatej časti O.s.p. Z uvedených dôvodov súd neprihliadol ani na argumentáciu žalovaného vychádzajúcu z nálezů Ústavného súdu SR č. I ÚS 396/2010 a rovnako súd neprihliadol k námietke žalovaného v súvislosti s absenciou tvrdenia o ukrátení práv žalobcu, pretože z obsahu žaloby a z jej kontextu vyplýva, že podmienka stanovená v § 247 ods. 1 O.s.p. bola splnená.

Vzhľadom na to, že žalovaný rozhodoval ako správny orgán o vylúčení žalobcu ako člena z PZ na základe skutkov, ktorých sa mal dopustiť v postavení poľovníckeho hospodára, ktorého funkcia a práva a povinnosti sú upravené v zákone o poľovníctve, teda napadnuté rozhodnutie sa týka oblasti výkonu verejnej správy, je podľa názoru súdu daná právomoc krajského súdu preskúmať napadnuté rozhodnutie žalovaného v konaní podľa piatej časti O.s.p. za účelom poskytnutia ochrany žalobcovi ako fyzickej osobe (s poukazom na § 244 O.s.p.) tak, aby bolo zabezpečené jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Krajský súd skúmal vecnú príslušnosť než začal konať vo veci samej a dospel k záveru, že vzhľadom na ust. § 246 ods. 1 O.s.p. je vecne príslušný na preskúmanie tohto rozhodnutia a rovnako s poukazom na § 246a ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že je miestne príslušným súdom. Pri posudzovaní návrhu žalobcu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia výboru a členskej schôdze súd skúmal, či ide o rozhodnutie podliehajúce súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, či sa jedná o rozhodnutie vydané niektorým z orgánov alebo osôb uvedených v § 244 ods. 2 O.s.p. V súvislosti s prijatím zákona o poľovníctve došlo k úprave postavenia poľovníckych združení. Kým pod účinnosťou tohto zákona bolo poľovnícke združenie občianskym združením od 1.9.2009 bola táto pôsobnosť vylúčená. Podľa § 80 ods. 9 zákona o poľovníctve sa poľovnícke združenia považujú za poľovnícke organizácie podľa zákona o poľovníctve, ktorý je v tejto súvislosti potrebné považovať za *lex specialis*. Zákon o poľovníctve upravuje poľovnícke hospodárenie, plánovanie, dokumentáciu, ochranu zvery a poľovníctva, starostlivosť o zver, zlepšovanie životných podmienok zvery a pôsobnosť poľovníckej stráže, vznik, registráciu a zánik poľovníckej organizácie, pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku poľovníctva a štátny dozor v poľovníctve, zodpovednosť za porušenie povinnosti ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 32 ods. 1 a 2 cit. zákona na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá je

a/ neziskovou organizáciou, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktoré sú držiteľmi poľovníčích lístkov a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovanie oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva,

b/ má sídlo na území Slovenskej republiky,

c/ je zapísaná v centrálnom registri, ktoré vedie ministerstvo

d/ riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými všeobecnými záväznými právnymi predpismi.

Poľovnícka organizácia môže mať svoje organizačné zložky. Podľa § 10 Stanov SPZ organizačnými jednotkami SPZ sú podľa písm.a/ poľovnícke združenia (ďalej len „PZ“), ktoré sú v zmysle § 11 ods. 1 Stanov základnou organizačnou jednotkou SPZ s právnou subjektivitou. Podľa výpisu z registra organizácií súd zistil, že žalovaný je organizačnou jednotkou SPZ s vlastnou právnou subjektivitou, pričom táto okolnosť nebola sporná medzi účastníkmi konania.

Z obsahu správneho spisu vyplynulo, že rozhodovanie poľovníckeho združenia o vylúčení žalobcu z PZ je rozhodnutím o právach a povinnostiach tohto člena ako fyzickej osoby, pričom dôvodom jeho vylúčenia bolo hrubé porušenie povinnosti člena v PZ, ktorého sa však podľa opisu skutkov mal žalobca dopustiť v postavení poľovníckeho hospodárenia.

Na základe vyššie uvedeného prvostupňový súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a konanie zastavil podľa § 250j ods. 3 O.s.p., pretože rozhodnutie vydal orgán, ktorý na to nebol podľa zákona oprávnený s tým, že v takomto prípade súd nebol obsahom a dôvodmi žaloby viazaný. Vzhľadom na uvedené sa súd nezaoberal žalobnými námietkami žalobcu ohľadne zmatečnosti časti napadnutého rozhodnutia ani s námietkami nedostatočne zisteného skutkového stavu, keďže o porušení povinnosti žalobcu v postavení poľovníckeho hospodára nerozhodoval príslušný správny orgán.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalovaný. V odvolaní namietal, že žalovaný nikdy nebol a nie je orgánom verejnej správy, ani orgánom štátnej správy, ani orgánom územnej samosprávy, ani orgánom záujmovej samosprávy a ani právnickou a fyzickou osobou, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb verejnej správy. Je nepochopiteľné, ako mohol krajský súd v Banskej Bystrici rozhodovať v súdnom konaní podľa piatej časti O.s.p. upravujúcej správne súdnictvo ak žalovaný nie je správnym orgánom.

Žiadny platný zákon nezakazuje poľovníckemu združeniu rozhodovať o vylúčení svojho člena a zároveň žiadny zákon platný a účinný v Slovenskej republike nezveruje rozhodovanie o vylúčení člena z poľovníckeho združenia do právomoci správneho orgánu či orgánu verejnej správy. Skutočnosť, že rozhodovanie o vylúčení žalobcu z poľovníckeho

združenia jednoznačne nespochybniteľne patrí do právomoci žalovaného potvrdila aj organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu Brezno v písomnej odpovedi č. 31/2010-10-19. De facto správanie sa ako správny orgán nejakým subjektom nerobí z príslušného subjektu správny orgán.

Podľa ust. § 20 ods. 1 písm.d/ Stanov SPZ členovi poľovníckeho združenia, ktorý porušil povinnosti vyplývajúce z členstva v poľovníckom združení a na nápravu vzhľadom na závažnosť porušenia nepostačuje pohovor môže výbor poľovníckeho združenia podľa miery zavinenia a ostatných okolností uložiť kárne opatrenie – vylúčenie z poľovníckeho združenia.

Žalovaný rozhodol o uložení kárneho opatrenia žalobcovi, t.j. vylúčenia žalobcu z poľovníckeho združenia z dôvodu hrubého porušenia Stanov SPZ v konaní opísaným rozhodnutím žalovaného, ktoré bolo napadnuté žalobcom v tomto súdnom konaní. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalovaný rozhodoval podľa Stanov SPZ a na základe Stanov SPZ, a to o konaní žalobcu, ktoré podľa právneho názoru žalovaného predstavuje porušenie niekoľkých povinností žalobcu ako člena žalovaného. Vyššie uvedené konania žalobcu, ktorými sa prípadne dopustil priestupku alebo iných správnych deliktov sú zároveň porušeniami Stanov SPZ a porušeniami povinnosti člena poľovníckeho zväzu, za ktoré mohol žalovaný žalobcu vylúčiť. Právne významnou skutočnosťou je to, že podľa ust. § 20 ods. 2 Stanov vylúčiť z poľovníckeho združenia možno aj člena, ktorý hrubo porušil nielen Stanovi SPZ a interné predpisy poľovníckeho združenia, ale aj predpisy upravujúce výkon a práva poľovníctva a predpisy súvisiace s výkonom práva poľovníctva.

V súvislosti s týmto názorom poukázali aj na právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorého konanie člena združenia v rozpore so Stanovami združenia a z toho vyplývajúceho rozhodnutie o vylúčení a spáchanie správneho deliktu a z toho vyplývajúca sankcia sú dve odlišné kategórie.

Žalovaný svojimi rozhodnutia neodvolal žalobcu z funkcie poľovného hospodára, ale rozhodol iba o vylúčení žalobcu z poľovníckeho združenia. O porušení právomoci správneho orgánu žalovaným by bolo možné uvažovať v tomto súdnom konaní výlučne v prípade, ak by žalovaný vykonal nejakú právomoc nejakého správneho orgánu upravenú príslušným všeobecne záväzným právnym predpisom. Žalovaný však takúto právomoc nevykonal, pretože rozhodol iba podľa Stanov SPZ o vylúčení žalobcu ako svojho člena.

Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a súčasne uložil žalobcovi zaplatiť trovy právneho zastúpenia vzniknuté žalovanému.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

Predmetom súdneho konania bolo rozhodnutie členskej schôdze zo dňa 30.10.2010, ktoré potvrdil žalovaný ako odvolací orgán, o uložení kárneho opatrenia žalobcovi podľa § 20 ods. 1 písm.d/ Stanov SPZ, ktorým bolo jeho vylúčenie z poľovníckeho združenia. Dôvodom vylúčenia žalobcu z poľovníckeho združenia bolo hrubé porušenie povinnosti člena poľovníckeho zväzu tým, že ako vtedajší poľovnícky hospodár konal spôsobom opísaným v prvostupňovom a druhostupňovom správnom rozhodnutí. Rozhodnutie žalovaného neobsahuje konkrétny údaj, ktoré povinnosti člena SPZ žalobca hrubo porušil a neobsahuje ani odkaz na konkrétne ustanovenie Stanov, v ktorých sú tieto povinnosti člena SPZ upravené. Z opisov skutkov kladených žalobcovi za vinu vyplýva, že žalobca sa mal v nich opísaného konania dopustiť v postavení poľovníckeho hospodára.

Podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmavanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

V správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánu verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté. (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal

zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy, piatej časti O.s.p. § 247 ods. 1 O.s.p.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spojení s § 252 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s tým stotožňuje v plnom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, najvyšší súd sa v odôvodnení obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov napadnutého rozsudku a doplnenia záverov zistených v odvolacom konaní.

K námietke žalovaného, že prvostupňový súd konštatoval, že žalovaný nie je správnym orgánom a predsa preskúmal jeho konanie podľa piatej časti O.s.p. je potrebné uviesť, že v zmysle § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy mimo iného zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov záujmovej samosprávy. V správnom práve sa druhy verejnej správy členia na štátnu správu, samosprávu a ostatnú verejnú správu. Takto sa delí verejná správa podľa charakteru nositeľa verejnej moci. z tohto členenia sa samosprávou chápe časť verejnej správy vykonávaná subjektmi odlišnými od štátu, ktoré svoju subjektivitu odvodzujú od štátu a súčasne sú štátom aprobované. Týmito subjektmi sú verejno právne korporácie. Predmetom samosprávy je správa v časti vecí verejných v územnom celku alebo správa v časti verejných vecí spojená s výkonom určitého špecifického znaku. Keďže výkon práva poľovníctva je regulovaný samostatným zákonom je potrebné ho považovať v zákonom stanovenom rozsahu za samosprávu, ktorá sa vykonáva na záujmovom princípe verejno právnu korporáciou, ktorej typickým príkladom sú stavovské komory. Na základe uvedeného je daná jednoznačne právomoc súdu na preskúmanie rozhodnutia poľovníckeho združenia podľa piatej časti O.s.p.

Naproti tomu zo zákona o poľovníctve z povinností poľovníckeho hospodára upravených v § 19 ods. 9 a z ust. § 76 ods. 2 zákona o poľovníctve vyplýva, že poľovnícky hospodár ak neplní povinnosti podľa § 19 ods. 9 sa dopúšťa priestupku a orgánom príslušným na prejednanie priestupku je obvodný lesný úrad, v ktorého územnej pôsobnosti bol priestupok spáchaný. Zákonodarca dal v tomto prípade právomoc na preskúmanie a posúdenie

či sa poľovný hospodár svojim konaním dopustil priestupku orgánu štátnej správy, ktorú v tomto prípade predstavuje lesný úrad. Opätovne treba konštatovať, že pokiaľ žalovaný rozhodol o vylúčení žalobcu pre porušenie týchto povinností žalobcu v postavení poľovného hospodára, ktorého povinnosti sú upravené zákonom o poľovníctve, t.j. normou verejného práva, chýbala mu na vydanie takéhoto rozhodnutia právomoc. Žalovaný nemôže svoje oprávnenie subsumovať pod § 20 ods. 1 Stanov SPZ, pretože nemá kompetenciu a právomoc rozhodnúť o tom, či jeho člen v postavení poľovného hospodára porušil predpisy, ktorých preskúmanie v zmysle § 76 ods. 3 zákona o poľovníctve patrí na rozhodnutie obvodného lesnému úradu.

Odvolačí súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a námietky v ňom uvedené sú skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie preskúmanej veci. Napadnutý rozsudok krajského súdu je vecne správny a preto ho odvolací súd podľa § 219 O.s.p. v spojení s ust. § 250ja ods. 4 veta druhá potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c veta prvá O.s.p. Úspešný žalobca si náhradu trov konania neuplatnil a žalovanému, náhrada trov konania neprislúcha.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. júla 2012

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská